

Selmezbányai Hetilap

TÁRSADALMI HETILAP.

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő:

SZENTGYÖRGYI EDE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Rózsa-utca a 74/III. sz. a hová a lap szellemi közleményei és az anyagi rész is ezimzendő.

Megjelenik minden csütörtökön.

Előfizetési ára:

Egy évre 4 frt.
Fél évre 2 „
Negyedévre 1 „

Egyes szám ára 10 kr.

Egyes számok kaphatók a kiadóhivatalban és Joerges Á. özv. és fia könyvkereskedésében.

Hivatalos, magán és nyílt-téri hirdetések megállapított díj-szabásunk szerint számíttatnak és minden általunk közölt hirdetésre felvilágosítás ingyen adatik.

Kórház.

Tudomásunk szerint azon tetemes alapítványok, melyekből a városi kórház jelenleg fentartatik, voltaképen elszegényedett polgárok segélyezésére tétettek, tehát inkább egy szegényház, mintsem egy városi magánkórház fentartására alapítottak. Miután azonban időfolytával felmerült azon égető szükség, hogy egy városi kórház felállíttassék, az, ezen alapítványok jövedelméből lett alapítva és berendezve. Mindnyájan tudjuk, hogy jelenleg ezen kórház a kórházi alap tulajdonát képező épületben van elhelyezve. Ki kell itt mindjárt emelnünk, hogy ezen alapokat s azok jövedelmeit a város kezeli még pedig akképen, hogy a jövedelmekből első sorban a városi kórház szükségleteit fedezi s azután a szegényeket segélyezi.

Mind e körülmények rendben volnának s voltaképen nem is az a célunk, hogy

ezen alapítványok jövedelmeinek kezeléséről beszéljünk, mert jól tudjuk, hogy a legmegbízhatóbb kezekben vannak, — de voltaképeni célunk elérni azt, hogy még a város kiskörű igényeit kielégíteni sem képes városi kórház, a nagy alapítványok jövedelmeinek felhasználásával kibővítették, és egy szegény házi osztály alapítása mellett, nyilvános jellegű közkórházzá alakíttassék.

Jól tudjuk, hogy ez iránt már évekkel ezelőtt, lépéseket tett a város e cél elérésére, de mindig azon szerencsétlen ideával tépelődött, hogy a közkórház a selmezi bányakincstári kórházzal leendő egyesüléssel alapíttassék. Ezen törekvések a kincstár részéről tett erélyes ellenkezésem hajótörést szenvedtek; mert mint az előre látható volt, a kincstár az ő kitünően berendezett, mondhatnók, mint a kórházát és a társasági betegápolási járulékokat e célra

át nem egedhette és a munkások jól fel-fogott érdekében ezt nem is tehette.

Ez eszmével tehát szakítanunk kell és saját erőnkéből az ismételen felhozott alapítványok felhasználása mellett kell a városi kórházat közkórházzá alakítani.

Hogy t. olvasóink némileg tájékozva legyenek a kérdés fontosságáról, röviden fel akarjuk hozni, hogy egy ilyen városi magánkórház más községbeli illetőséggel bíró betegeket, tehát idegeneket épenséggel felvenni nem köteles; mert a beteg teljes segénysége esetén nem tarthat igényt arra, hogy az illetőségi község fizesse meg az ápolási költségeket; holott a nyilvános jellegű közkórház e kötelezettséggel, de utóbbi joggal is bír. Hány idegen illetőségű ember lakik városunkban, kik nem tarthatnak igényt arra, hogy szükség esetén a városi kórházba felvétessenek! De hány környékbéli beteg vétetné fel magát itt,

T á r c z á.

Századvégi gyógyintézet.

A minap V. be tévedtem. Öt éve nem láttam e kies fürdőhelyet, s mily nagyszerű változás, mily remek átalakulás! — V. e levettete nyárspolgáriás külsejét „modern“ lett.

Első dolgom volt (ez különben régi elvem): a vendéglőbe menni. Ez azért jó, mert itt az ember a pinczér-ábrázatából a helység politikai, de különösen közgazdasági állapotát. Hanem erről máskor.

Belépek tehát a vendéglő, vagy a rajta diszlo ezimtábla szerint „Élkezde“ (modern ez is!) labirinthjébe s kit látok? — a Laczil. Becsületes neve különben Déry László, de nekünk csak Laczi volt. A matura óta nem láttuk egymást; most épen hét éve már annak.

A kölesönös ölelgetések után megtudtam, hogy ő már Dr. Déry-nek írja magát. — Gratulálam.

„S ha tudnád, mily fényes állásom van?“ tevő hozzá nyelvvel nagyot csettelve.

„Hol?“

„A helybeli sziv-gyógyintézetnél!“

„Miféle csodabogár ez?“ törtem ki a körülményekhez képest szolidnak mondható habotával.

Ő elkomolyodott. — „Ha nincs ellenedre“ folytatá, „delután, mivel épen „ügyeletos“ vagyok, szívesen megismertetlek ezen csodabogárral.“

„Ugy is lett.“

A meglehetősen hosszúra elnyújtott ebéd után megindultunk s nem telt bele egy fél óra (mialatt Laczi mindenféle magyarázatba merült a szivgyógyázatot illetőleg), ott voltunk a világ — nem tudom már hanyadik csodájánál.

A palotaszzerű épület előtti árnyas kertben néhány „paciens“ lopta, gyöngéd kifejezéssel élve, a napot.

Feltűnt ezek között egy buskomor, halvány ifju, kinek egész alakja bizonyos költökre emlékeztetett, kik a viruló tavaszt, hervadó őszt stb. szokták a folyóiratok szerkesztősegeinek nem épen legnagyobb örömeire agyonékelni.

Ehhez fordult most Déry.

„Nos, hogy telt az éj?“

„Köszönöm, jól!“

„Hányszor?“

„Csak kétszer!“

„Bravó! Csak folytassa barátom, a siker bizonyos!“

Tovább mentünk.

„Ezt a szerencsétlen ifjut“ magyarázta barátom, „ezelőtt három héttel hozták ide rokonai. Otthon ugyanis meglátott egy leányt, beleszeretett; a leálynak semmije, neki kevés, rokonainak sok pénze volt — a házasságot elleneztek. Most itt van, s mint hallottad, már csak kétszer gondol éjjelenként menyasszonyára. Két hét mulva már gyógyultan bocsátják haza.“

„Ti tehát a szerelmet fojtjátok el-érző szivekben?“

„A körülményekhez képest. — Vannak ese-

tek, midőn a szerelmet előmozdítjuk, ápoljuk, s e téren is szép sikereket tudunk felmutatni. Mindjárt egy példa. Egy éve most annak, New-Yorkból valami gazdag milliomos egyetlen fiát küldte hozzánk alapos kurára. A szegény millomfi „nőiszonyban“ szenvedett. Ez annál nagyobb csapás volt az öregre, mivel fiával kihalt volna a híres család. A kihalásnak azonban álltunk elebe!

Radikális kuránknak a napokban láttuk csodás eredményét: az ifju milliomos, ki azelőtt a nőknek pusztá látásán is összeborzadt, tegnapelőtt 15 perc és 17 másodpercig társalkodott a — szakácsnővel.“

„Csodálatos!“ jegyzém meg! „S miről beszélgettek?“

„A polgári házasságról!“ volt a lakonikus felelet.

„Előfordult azonban, igaz hogy ritkán, az is, mikor a mi tudományunk sem használ.“

Egy 60 éves özvegyasszony, ki már hetedik férjét temette volt el, minden áron a nyolczadiknak is el akarta keseríteni az életét e „siralomvölgyében“. Ez még hagyján, de hol van az ehhez mindenesetre szükséges férfi? — Ki akartuk verni fejéből e rögeszmét.

Próbáltunk mindenfélét; hideg, langyos, meleg, forró zuhanyokat, erkölcsi fej- és nyakmosásokat, szellemi Kneip-kurát, erényes láb- és kádfürdőket, budai keserűvizet stb. stb. — nem használt semmit!

„Nó, és . . .?“

„Mit „és“? semmi „és“ . . . ! Pénze volt

ha egy jól berendezett köz-kórházunk volna, és így nem volna kénytelen a távolabb eső köz-kórházakat felkeresni. Tehát valóban humánus feladatot is teljesítené e köz-kórház egész vidékünkön! Hátha még az ipolyvölgyi vasut kiépül és a forgalom nagy mérvben emelkedni fog, akkor egyenesen kimondjuk, szegény volna, hogy egy oly városban, mint Selmezbánya. köz-kórház ne legyen.

Hogy egy elszegényedett polgárok részére külön berendezett szegényházra is szükség van, azt sajnos különösen az utóbbi évek eseményei szomorúan igazolják és mint kezdetben is kiemeltük a kérdéses alapítványok nagyobb része a nagylelkű alapítók által ezen célra tétetett, így hát akarataikat is teljesíteni kellene.

Tudtunkkal az u. n. kórházi összesített alap oly vagyonnal rendelkezik, melylyel ezen sürgősen létesíteni kívánt intézmények alapíthatók és a köz-kórház önjövedelmével együtt fenttarthatók volnának.

Létesítse tehát a város azokat!

Pécs Antal temetése.

E hó 18-án dél tájban villámgyorsasággal terjedt el a hír, hogy Pécs Antal meghalt. A sors szeszélye volt, hogy ép ez idő szerint tartotta a bányászati és kohászati egyesület közgyűlését Vajda-Hunyadon, melyen szakembereink nagyobb része, köztük Hüttl József a boldogultnak hivatali utódja is részt vett. A kongresszus tagjai sürgönyileg lettek a gyászestéről értesítve s Hüttl József ministeri tanácsos ennek következtében megszakitva szabadság idejét, már 19-én d. u. városunkba érkezett, hogy a temetés rendezése körüli eljárást meghatározza és a temetésen maga is részt vegyen. Nem tudjuk volt-e valaha Selmezbányán ily impozáns temetés, mely még nagyobb szerű lett volna, ha akadémiánk lelkes fiatalságának szünideje nem ép most volna, — de ha volt is, oly őszintén, igazán át-

érezett, osztatlan részvétellel városunkban halottat még nem temettek el.

Az áldott jószág, boldogult öreg urat, 22 éven át volt hű hajduja Riedl Lajos kamaraházi hajdu tizedes könnyek között öltöztette föl magyar diszruhájába a legutolsó utra, honnan visszatérés többet nincsen. Gyönyörűen feldiszieltt ravatala az evang. liceum mellett fekvő halottas házban már másnap felállított. A mint úgy feküdt rendelkezéssel a mellén senki sem mondta volna, hogy a halál zord keze érintette arcát, mely szelid s nyugodt kifejezésű volt.

A temetés napján, vagyis e hó 20-án diszörség állott a ravatal mindkét oldalán. Egyre hozattak a szebbnél szebb koszorúk, köztük a bányagazgatóság, a bányászati és kohászati egyesület, a gyógy. és term. tud. egyesület, a bányaiskola, Hüttl József bányagazgató, ministeri tanácsos, a bánya és kohó hivatali tisztviselők, a bánya és kohó munkások, a család, rokon és baráti körök és a „Selmezbányai Hetilap,” melynek első előfizetője a boldogult volt és még számos egyetek és egyesek koszorúi.

A temetés szerda délutáni 1,5-re volt meghatározva, de 5 óra lett, mire a véghetlen hosszú menet kikísérhette drága halottunkat a leghosszabb útra, melynek végét senki sem ismeri. Megszólaltak a harangok és a fekete posztóval bevont bányász zenekari nagy dob tompa ütésekkel adta meg a jelt a gyászinduló kezdetéhez. Mindjárt a kereszt után mentek a rom. kath. iskola növendékei tanítóik kíséretében: ezek után jöttek a rom. kath. gimnázium tanulói tanáraikkal, aztán a hegybányai növendékek kék ruháskájukban, sötét bordó színű galléiraikkal és egyszerű, de csinos sárga színű, kerék szalmakalapocskákkal kísérve néhány apáca által. Ezek után jött mintegy 120 bányamunkás elöl egy altiszt vitte a gyászba fátyolozott régi bányász diszszáslót és két diszruhába öltözött bányamunkás tartotta a diszjelvényeket (arany ék és kalapács), ezt a csapatot Szembratovics bányatiszt vezette; ezeket követte szintén gyászba fátyolozott lobogó alatt a kohó és zuzó munkások csapata, mintegy százan, Sulczer kohó-tiszt vezénylete alatt; aztán a városi önk. tűzoltók teljes diszben Pauer János főparancsnok vezérlete és a gyászszásló elülvitele alatt; a bányász zenekar, mely után, egy Brószman Jenő kincst.

gépfelügyelő által külön e célra készítettett kocsi telve a gyönyörű koszorúkkal és mindkét oldalon kísérve 6—6 fekete égő fáklya és fekete, a kőszént jelképező tábla vivők által következt két fekete ló által vontatva; ezután 18 bányaiskolai tanuló hármásával vitte a bányagazgatóság, a bányászati és kohászati egyesület, a gyógy. és term. tudományi egyesület, a bányaiskola, Hüttl József és a kohó- és bányahivatali tisztviselők koszoruit; aztán Podhragyay Pál prépost plébános teljes ornátusban 6 lelkészszel; a tetemvivők, köztük Bernhardt s Arthold városi tanácsosok vezetése mellett a törvényhatósági bizottság képviselői, bányaltisztviselők, ácsok, kőművesek, gépészek bányamunkások, magyar fekete diszben ruházott és a régi sokas szerinti fehér öltözetű halottvivők. Majd a koporsó előtt egy bányatiszt két gyászba öltözött bányamérnököt kísérve vitte kis, fehér atlasz-párnán a boldogultnak vaskorona és Lipót-rendjét; ezután hozták a koporsót élő virágkoszorúkkal borítva, egyik oldalon a városi, másik oldalon a kamaraházi hajduk által kísérve. Ezen kívül a koporsó mindkét oldalán 6—6 bányaiskolai növendék ment égő fehér fáklyákkal a fáklyákon fehér táblák voltak illetve, melyeken egy sudarát vesztett csertörzs volt festve, melyből egy üde zöld ág sarjadzik, alatta egy letérdelve imádkozó bányással. E gyönyörű kép mintegy szólni akart volna hozzánk, hogy letört bár a törzs sudara, a bányászat elveszté cserjét, de a zöldelő ág, mely a letört törzsből sarjadzik ki, áldást fog még hozni bányászatunkra. A koporsó után a gyászoló családtagok, a hegybányai apácák, a hölgyek hosszú sora és Hüttl József, bányagazgató és Szitnyai József polgármester után a különböző hivatalok, tanintézetek, egyetek, és küldötségek — ezek között, Körmöczánya küldöttei: Chabada József polgármester, Ámon Ede országos képviselő, Reitzner Miksa pénzüverei igazgató és a báró Geramb bányatársulatnak képviselői stb. mentek. A már eddig is hosszú gyászmenetet egy Mellis István által és egy másik Kartner János által vezényelt munkás csapat mintegy 250-en, zárta be. Az összes kivonult bánya, kohó és zuzómunkások égő bányamécseket vittek kezükben. A mint a nagy menet a nagy halottal a kotogó elé ért, egyszerre elhallgattak a harangok és a bányászokat munkára hívó kotogó tompa hangjai

az öregnek, rendeltünk neki egy huszárcapitányt. — Most nászton vannak s férj uram régi adósságait fizetik.“

Belépünk az épületbe.

A remek freskókkal diszitett folyosón gyönyörű asszonyka sürgölődött egy nehéz métermázsás bőrdőn körül, igyekezve azt helyéről elmozdítani. Lépteink hallatára megfordult s egy igazán sóvárgó pillantást vetett utánunk, amint az emeletre vezető márvány-lépcsőkön felfelé indultunk.

„Súlyos esete a „házibarát-lob“-nak“ jegyzé meg barátom. „Ez ellen csak nehéz munkát rendelünk. A szép asszony is azon van, hogy a recept szerint az első emeletre hozza a bőrdőnt, melyet tegnap a harmadik emeletről egy portugál uracs hozott le, ki „eljegyzési mániá“-ban szenved. A szép asszonyt is nemsokára átadhatjuk aggódó férjének, egy vidéki bankárnak“.

Az emeletre érve megálltunk a jobb oldali ajtónál, melyet Déry kinyitván, belépésre szólított fel. Tágas terembe — az intézet könyv- és képtárába léptünk be. A könyvtáros épen könyvet adott ki néhány betegnek, természetesen csakis receptre.

A kötetek számát, melyek példás rendben voltak üvegszekrényekben elhelyezve, legalább öt ezerre becsültem. Czimükről ítélve, ezek is mind a szivgyógyászat szolgálatában állottak; néhányat megjegyeztem magamnak, mint p. o.

„101 magyar dal“ elvált házasságok számára összeszedte egy „Szarvas“.

„Romeo és Julia két évi házasságuk után“.

„Faust igazi gondolatai Margarétháról.“

„Kerüld az asszonyt!“

„Papucs“, hasznos utmutató az illető hősök számára“ stb. stb. — Meg kell említenem, hogy ez utóbbi mű 50 példányban van meg s Déry állítása szerint újabb 20 példány lett megrendelve, de még így is napokig kell várnia egy-egy férjnek, míg a korszakalkotó művet kezébe kapja.

A falon függő festmények is „recept“-szerűek. Itt van például ama híres francia kép: „Végre egyedül“ (enfin seul). Csakhogy a képen a menyasszony széles papírszalaggal van átragasztva, a mi különben rendén van, mert a képnek csakis úgy helyes a czime. Egy másik kép „Hero és Leander“ mondáját tünteti fel ama kevés különbséggel, hogy Leander nem Herohoz, hanem válopörrel kezében a törvényszékhez úszik.

Számos kép volt még itt, melyeknek megtekintése betegek részéről szintén csak orvosi rendeletre történhetik.

Éppen készültünk elhagyni a könyvtárt, midőn a felettünk lévő teremből fülhasító sikoltás, majd elfojtott zokogás lőn hallható.

Meglepetve kérdém Déryt: „Tán a szerelmet üzik ki vesszővel valami szerdülő bakfiskól?“

Déry a falon függő „Tanrend“-ből adta a kellő fevilágosítást

„Nem,“ mondá „nem vernek fönt senkit, hanem Regina kisasszony tart előadást.“

„De mire magyarul ezt a pokoli zajt?“

„Ez nagyon egyszerű! — Most négy óra van; 4-5-ig pedig kezdők számára gyakorlati oktatás van a „felsőbb ájulás-tan“-ból. Értesz engem ugy-e? — De ez a szörnyű zaj, csak kezdőknél van, a gyakorlatibbakk sokkal csendesebben ájulnak el.“

„Már engedj meg barátom, de ezt már csakugyan nem értem. Ugyan minek a fiatal hölgyeknek órákat adni az ájulás-tanból?“

Déry sajnálkozó pillantást vetett rám, mintha mondani akarta volna: „De nagy csacsi vagy?“ E helyett azonban mást mondott.

„Oh te naivság netovábbja! Hát azt sem tudod, hogy minek az ájulás művészete a nőnek? ez a művészet, mely új kalapokat, divatos ruhát tengeri földöket stb. varázsol elé? . . . Jegyezd meg barátom a következőket, talán hasznát veszed egyszer, ha te is azt a meggondolatlanságot követed el, hogy megházadosz.“

Ha kedves oldalbördádnak valami megtetszik: egy pompás nyakék, egy csecse karperecz, fülbevaló, kalap stb., akkor azt mondja magában: „Ezt birnom kell!“ — Te hazajössz a hivatalból s csodálkozol, mily feltűnő kedves, mily szeretetreméltó az életpárod; minden kívánságodat már szemedből olvassa ki: te a hetedik égben vagy!

kísérték egy darabra. Kiérve a temetőbe alig lehetett a szélaknai uton hosszú vonalban a kíséretet elrendezni. A beszterlő ima és a szépen elénekelt gyászdal elhaló hangjait a leányvárról történt diszlövések dőrejeje követte.

Az egész gyászmenet oly megkapó festői szépségű és impozáns behatású volt, hogy a szétoszló közönség még sokáig ennek behatása alatt maradt.

A mozsárlövések dőrejét visszhangoztatták a köröskörül elterülő hegyek mintegy elbucszva attól, ki annyi időt töltött az alattuk fekvő tömérdek tárnak és aknában.

A temetést Mihalovich Elek kohótiszt és Máday-Aladár Zsigmond-aknai telep vezető bányatiszt rendezték.

Gyászjelentést a gyászoló családon kívül a selmeczbányai kir. bányagazgatóság, a bányakerületbeli kir. kohó és bányahivatalok tisztikara, mint diszpolgára és a törvényhatósági bizottság tagjának, Selmeczbánya város törvényhatósága és a Bányászati és Kohászati Lapok szerkesztősége is adott ki.

A rendezők és rendőrségünk dicséretére legyen végül felhozva, hogy a nagy tolongás dacára semmi baj sem történt és a nagy halotthoz méltóan, ment végbe a diszes temetés.

Részvétüket személyesen a többek között Rudnay Béla főispán és Farbaky István országgyűlési képviselő, — irattal a Magyar tud. akadémia Szili Kálmán főtitkár által, Herman Otto orsz. képviselő, Herman Hugo, A „Pallas“ nagy lexikon szerkesztősége, Dr. Schwarz Otto Zürichből stb. fejezték ki.

Péché Antal életéből.

Mult számunkban megjelent tárcza közleményünkhöz, még pótlólag felhozzuk, hogy Péché Antal 1850-ik évben Szájbéli István akkori rézbányai mérnök leányával Emmával kelt egybe, ki 1880-ban itt halt meg. Ugyancsak itt halt meg leánya, Dr. Schwartz Ottóné, Péché Bella boldog házasságának első évében és fia Gyula mint bányakadémiai hallgató. Dezső fia jelenleg kir. erdőmester Görgény-Szent-Imrén, Ilka leánya Vadas Jenő erdőtanácsos és akad. tanár a jeles szakirónál, Lóri leánya Richter Géza bányasegédmérnöknel van férjnel.

Irodalmi munkáiból a következőket emeljük

A vége a nótának az, hogy szóba kerül a pompás nyakék s kezdődik a parlamenti tárgyalás. Te állhatatosan megtagadod az ékszer; szép szó, kérés, könyörgés nem használ semmit. Következik a szemrehányás, fenyegetés; mind biába! Megjelennek az első könyecseppek, csöndes zokogás majd sirás áll be. Te még mindig állhatos vagy.

Hanem most...? Az asszony a tűzérseget viszi az ütközetbe és eldönti a harcot... elájul. Te pedig rohansz az ékszerészhez s elhozod a nyakéket.

Érted most már, hogy mi a „felsőbb ájulástan“-nak gyakorlati oldala?

„Körülbélül!“ válaszoltam nagyot sóhajtván s ezzel kiindultunk a könyvtárból.

Kilépve a folyósóra majdnem összeütköztem

ki: „Bányászati és Kohászati Lapok“, mely szaklapot ő alapította s néhány évig ő szerkesztette. „Jelentés a selmeczi és diósgyőri kerületben és Rézbánya vidékén létező állami bányák és kohók állapotáról“. „Az érczek előkészítésének elvei és gyakorlati szabályai“. „Magyar és német bányászótár“. „A tudományok haladásának befolyása a Selmeczbánya vidéki bányamivelésre“. „A selmeczi bányavállalatok története 1650-ig“. Alsó Magyarországi bányamivelésének története. „A selmeczi telek“. „Egy magyar bányász véleménye 1664-ben a bányagázrobbanásokról.“ A Földréteg mozgásának megfigyelésére bányászati czélekből tett legújabb kísérlelekről. „A bányászat multja, jelene és jövője“ stb. és még számos befejezetlen munkálatai.

Péché Antal 1844-ik évben a selmeczbányai zuzóművekhez Ribnyikre mostani pénzben értve 50 kr.-nyiapidijjal gyakornokká lett kinevezve s abban a kis fehérre meszelt hevérházikóban lakott, a mely jelenleg is Ribnyiken a zuzómű baloldalán fekszik. Szülei már ekkor el voltak szegényedve és ő József öccsét magához vette és itt Selmeczbányán a rom. kath. gymnasiumban iskoláztatta, szóval ő nevelte fel és hogy nem rosszul nevelte jele annak, hogy Péché József jelenleg ministeri osztálytanácsos és a vaskorona rend lovagja — Azon időben 50 kr.-nyiapidij mellett csak úgy volt képes a két testvér megélni, hogy több mint hat hónapon át a reggeli tejen kívül a szó szoros értelmében véve csak burgonyával táplálkoztak. Mily önfeláldozás egy testvértől!

A világsi fegyver letétel után Péché Antal Pestre ment lakni, a hol a fentebb említett és az erdélyi csatatéren mint honvéd megsebesített József öccsét, Lóri és Izabella nővéreit, valamint édes atyját és anyját kénytelen volt eltartani... de hogy. A forradalomból maradt néhány db. aranya csakhamar elfogyott; a Kossuth bankók értéküket veszítették, hiyatala, fizetése nem volt s így egy ideig 3—4 frt Kossuth bankóért vásárolt a pesti városház téren maga egy-egy kenyeret, mit akkor is inkább kegyelethől adtak az emberek, mert jól tudták, hogy a Kossuth bankó értékkel nem bír. Ez időben azután mind a négy testvér a képes gyermek könyvecskékhez szükségelt rajzokat u. m. különféle házi állatokat, gyermekcsoportokat stb. készítettek s ha mind a négyen nagyon szorgalmasan feküdtek neki a

egy tisztos matronával, ki azonban fiatalosnak látszani akaró gráciával kerülte ki a karambolt, s nem is hallgatva az én pardonomra, tova sietett.

„Ez Regina kisasszony, az ájulástan előadója“, magyarázta barátom.

„Kisasszony? — Teringettét! Nem tudtatok neki valami recept-férjet szerezni.

„Nem akar férjhez menni, mint mondja „elvből“; azonban azt hiszem, hogy a férfiak azok, kik „elvből“ hagyták fokótól nélkül. Mindenesetre nagy könnyelműség volna egy ájulástant tanító tanítónőt elvenni.“

„Szavamra mondom, én azt hittem, mikor megláttam, hogy valami anyóssal van dolgom, ki talán szintén kúra alatt van!“

„Minden képviselve van intézetükben, de anyós nem volt, nincs és nem is lesz soha. E

munkának, csak akkor voltak képesek hetenként 5 frtot szerezni. E rajzokat Heckenastnál értékesítették. Képzhetni mily nyomort szenvedtek szegények s dacára mind ennek, midőn Rittinger akkori udvari tanácsos őt külön levélben felkérte, hogy csak formalitás kedvéért folyamodon amnestiáért és ezt csak azzal indokolja, hogy politikai meggyőződésében tévedett, — ő ezen ajánlatot azzal utasította vissza, hogy ő politikai meggyőződésében nem tévedett, sőt ahhoz továbbra is hűen s kitartóan ragaszkodik. Természetes, hogy ily körülmények között az abszolút uralom alatt állami alkalmazást nem nyerhetett.

Midőn alkotmányos kormányunk újból kezdetét vette és ő ministeri titkárrá lett kinevezve a Zsil völgyön járt s tapasztalta, hogy ott még nagy szételepek vannak, a melyek az állam részére lefoglalhatók. A mint e felfedezést tette és a Zsil völgyön már létező bányatársulat ennek nesztét vette, a társulat 50,000 frtot készpénzben akart neki azonnal fizetni, hogy e tapasztalatát a kormánynál be ne jelentse. Ő az ajánlatot megbotránkozással vissza utasította, felfedezését kötelességszerűen a kormánynak bejelentette és ezáltal a magyar állam vagyonát több millióval szaporította és... mint szegény ember halt meg.

Van-e napjainkbau ily jellem??

Ujdonságok.

— Személyi hírek. Hüttl József bányagazgató ministeri tanácsos e hó 19-én Vajda-Hunyadról szabadságidejének megszakításával székhelyére visszaérkezett, hogy hivatali elődje Péché Antal temetésének rendezésére befolyjon és azon részt vegyen. — Soltz Vilmos akad. igazgató, Litschauer Lajos a Bányászati és Kohászati Lapok szerkesztője, bányaiskolai vezértanár, Dr. Tóth Imre bányaker. főorvos 22-én Vajdahunyadról visszaérkeztek. — A Pénzügyministerium Ujágh Zsolt akad. hallgatónak és Mády János s Nagy Imre végzett középiskolai tanulóknak f. évi október-hó 1-től egyenkint évi háromszáz forintos ösztöndíjat, Pollák Károly besztérczbányai m. k. Pénzügyigazgatósnál alkalmazott fogalmazó gyakornoknak és Hajdu Lajos volt joghallgató és debreczeni lakosnak egyenként 500 frtos bányahatósági ösztöndíjat és Stepniczky Ferencz volt joghallgatónak 300 frtnyi segélydíjat engedélyezett a pályázati hirdetésben foglalt feltételek mellett

női speciést csakugyan „elvből“ nem vesszük fel.“

„Ugyan miért? A férjek 99 százalékát örök halálra köteleznék!“

„Csak azért, mert az anyósok gyógyíthatlanok!“

„Szegény anyósok! Tehát még itt is...“

Harang szólalt meg: az épület minden részében mozgás támadt.

„Bocsáss meg kedves bajtárs“, szólott Déry, „el kell hogy hagyjalak, mert össz gyakorlatot kell tartanom, jobban mondván ellenőriznem. Most kezdődik ugyanis a „kokettirozás“ tetszésszerű helyzetben normális vér-hőmérséklet mellett.“

Kezet adott s elsietett néhány „rendes vér-hőmérsékletű-kokettirozó-jelölt“ után.

„A vizontlátásra“ szólottam, „az — étkezésében!“

Férfi-szabóüzlettemmel elérteddigi eredményeim alapján van szerencsém a t. cz. közönségnek becses tudomására hozni, hogy a beálló őszi és téli évadra a legújabb és legfinomabb férfiruhaszöveteket szereztem be, s így azon kellemes helyzetben vagyok, minden e téren támasztott követelménynek úgy minőség, legújabb divatu szabászat, mint jutányos ár tekintetében teljesen megfelelnem.

Szövevényem valódi angol, s a leghirnevesebb osztrák és magyar gyártmányok.

Számos látogatást kérve s a t. cz. közönséget a legjobb kiszolgálásról biztosítva,

vagyok kiváló tisztelt
Singer Miksa.

Igen előnyös nagybani vásárlás tette nekem lehetővé, hogy a t. cz. közönségnek a férfi- fiu és gyermekruhák leggazdagabb választékával szolgálhatok.

A legfinomabb, mi e cikkekben előállítottak, nálam található. A férfidivat terén a legújabbat és legelegánsabbat tartom, és a mi az árakat illeti, minden konkurencziának elébe állok. Ki jól és jutányosan akar vásárolni, tiszteljen meg látogatásával, s meg fog győződni róla, hogy lelkiismeretesen lett kiszolgálva.

Kiváló tisztelettel
Singer Miksa.

azon kikötéssel, hogy nevezettek f. évi október hóban a bányászati szakra beiratkozni kötelesek.

— **Házasság.** König Rudolf bécsi czukrász e hó 23-án vezette Selmeczbányán oltárhoz Seidl Ágoston népbanki tisztviselő kedves leányát Matildot.

— **Bonczolás.** Bakabányán mult szombaton bonczolták fel, Desseffy Aurél kir. járásbíró jelenlétében Moravjan János 8 éves fiu holttestét; mert egy fuvaros legázolta úgy hogy szörnyet halt. A bonczolás eredménye az, hogy a fiu nem a szenvedett sérülések, mint inkább az esés következtében szenvedett agyrázkódás miatt halt meg nyomban.

— **Vérengző czipészsegéd** Folyó hó 23-án reggel 7 órakor a helybeli „Schusztér M.“ czipész czégnél munkában álló Fridmann Zsigmond segéd fölkelvén, ráparancsolt a műhelyben dolgozó Obert Károly inasra, hogy neki mosdó vizet hozzon: az inasnak dolga lévén, Fridmann a nagyobbik inasnak hagyta meg ugyanazt. A mosdó viz a műhely ajtaja előtt állott s a házban különben is meszelés s így az inasoknak sok dolguk, lévén Schusztér Gusztávné Fridmann segédnek azt mondta, hogy várjon egy kicsit, vagy ha várni nem akar, hozzon ő maga vizet, hisz csak az ajtó előtt van a viz. Fridmann erre dühbe jött, káromkodni kezdett, majd fölkapott egy széket s ezzel először az inasra akart rohanni, de mást gondolván, az asszonyra emelte a széket. Ezt meglátván Schusztér Kálmán a család legidősebb fia, beszaladt apjáért a boltba, s midőn onnan kijötték, Fridmann már eldobta a széket s éles talpvágó késével hadonázva állta el a műhely ajtót. Schuster Kálmán egy nádpálczával, atyja pusztá kézzel ment Fridmannra, ki vagdalkozása közben előbb a kés tompájával két vágást mért Schusztér Kálmánra, a nélkül, hogy megsebezte volna, majd megfordítván a kést, az öreg Schusztér jobb mellébe döfte azt. E szurás után, még egyszer a fiura emelte a kést, de karjával felfogván a vágást, a kés ép szive tájékán csak a kabátját szakította fel. Az öreg Schusztér a nagy vérzés következtében az előhívott orvos Dr. Kapp megérkeztekor már annyira erőtlén volt, hogy ágyba kellett fektetni a hol az orvos bevarta a körülbelül 6 cm. mély és 2 cm. széles sebet. A vérengző segédet mindjárt letartóztatta a rendőség, a hol ez előadta, hogy ő reggel Bista nevű segéd társával egy deci pálinkát ivott meg s így kissé mámoros fővel de kivált önvédelemből kapta föl a kést. Mint utóbb kitűnt, Fridmann Schusztér Gusztávnét is megsebezte bal karján. Utóbbi vallja még, hogy Fridmann eme vérengzést azért hajtotta végre, mivel f. hó 22-én 10 frtot kért előlegként, s ezt Schusztérék megtagadták tőle. Fridmann beismeri, hogy ez bosszantotta ugyan, de semmi bosszúállásra nem gondolt, hanem szolgálatát el hagyni szándékozott.

Heves csetepaté színhelye volt hétfőn, 23-án kora reggel a felső Rózsautczában levő Stark-féle bolt helyiség. A dolog pedig így esett: A „Zöldfa“ vendéglőben vasárnaponként, tartatni szokott u. n. táncmulatságok rendszeren kora reggelig tartanak; így hétfőn is három iparos legény be akarta ott várni a nap keltét, vagy legalább is a pity-mallást, lévén az rokonhangzásu szó az ő pityókosságukkal. Onnét hazafelé menve betértek utközben Stark boltjába, s pálinkát kértek, mely kivánságukat teljesíteni elején vonakodott a boltos, de végre nem tudta őket lerázni, s adott nekik egy deczi pálinkát. Ez azonban nem volt innükre és az egyik haragjában ledöntött egy kendermagos zsákot, s a kendermag kiömlött belőle. Stark tréfás fenyegetőzésére, hogy a zsák felborításáért 10 krnyi kárpótlást kell fizetnie, mindjárt avval felelt, hogy arczul ütötte Starkot. No persze, ez sem hagyta magát, s lett belőle püfölés, melyből a Stark menyecskéjének is kijutott egy kis karczolás mert ura segítségére sietett. A

nagy dulakodásban volt karmolás elég, hogy valami német diák bátran mint menzuremlekké rénommírozhatott volna vele; denikve, mivel semmi sem tarthat örökké, e harcznak is vége szakadt, s az egyik fél ott is hagyta az egyik fogát. Hanem, és ezt már komolyan mondjuk, azokat a vasárnapi zöldfai éjjeli orgiákat kissé szigorubban kellene ellenőrizni.

Különfélék.

— **Városunk törvényhatósági bizottságának ülésén** folyó hó 20-án, Rudnay Béla, főispán elnökle mellett, számosabb tag vett részt a szokottnál, minek oka talán a tárgysorozat érdekesebb voltában rejlik. Mielőtt az ülés lefolyásáról beszámolnánk, nem fojthatjuk el azon való csodálkozásunkat, hogy minden felszólaló ősi, de talán már kissé elavult szokáshoz hiven, következetesen e szavakkal kezdé beszédét: „Méltóságos elnök ur! Tekintetes törvényhatósági bizottság! Nem ujitási vizsketegből pendítjük meg a dolgot; megbecsüljük és tiszteljük azon ősi szokásokat, melyek épentartása az ősi erkölcs, az alapos indokolt jog megóvása érdekében is szükséges, de nem találjuk elkerülhetlennek, sőt indokoltnak sem olyan alakításokhoz ragaszkodni, melyeket törvényalkotó testületünk, az országgyűlés nem követ többet. Ha az országgyűlésen felszólaló elégnék tartja a megszólítást: „Tisztelt ház!“, miért ne legyen városunk törvényhatósági bizottsága, beleértve az elnököt is, ki szintén annak habár elnöklő tagja, megelégedve e megszólítással: „Tisztelt bizottság!“, vagy ha éppen kell lennie: „Tisztelt törvényhatósági bizottság!?!“ De térjünk át e szerény, és, ismételjük, nem ujitási vizsketegből származó megjegyzésünk után tárgyra. Az ülést a főispán megnyitván, ékes szavakkal adott kifejezést a mély részvétnél László királyi herceg gyászos elhunytja miatt, s egyszerű felolvastatta a gyászba borult atya, József királyi herceg meleg hangú válaszát városunk részvétirátára. A főispán azután áttért azon második gyászre, mely városunkat érte, átértett beszéddel megemlékezvén az elhunyt Péch Antal, miniszteri tanácsos bányaigazgató és városunk volt országgyűlési képviselőjéről, kinek érdemeit mint kiváló szakemberét méltatta, kiemelte azt is, hogy mennyit fáradozott Péch Antal városunk érdekében is, melynek diszpolgára volt. Következett azután a polgármester augusztus havi jelentése városunk közigazgatási állapotáról. Egyik városi végrehajtó és a városi tornatanító ellen folyamatba tett fegyelmi vizsgálatok tárgyában, felszólalt Händel Vilmos és Pauer János, mire Sztinyai József polgármester megnyugtatólag válaszolt. Ezzel a jelentés tudomásul vétetett. Meg vagyunk lepelve ez által, hogy az alkalommal senki sem szólalt fel a fogyasztási és italmérségi adó kérdése tárgyában; így ezek értékesítése teljesen a városi tanácsra bízott. Az ülés egyik legérdekesebb része került ezután tárgyalásra, tudniillik az üresedésben levő állások betöltése, ezek között a tiszti-ügyészi, rendőriroda tiszti és irnoki és a bélabányai meg a steffultói rendőrbiztosi állások-é is, mely utóbbi két állással tudvalevőleg az anyakönyvvezetői tisztség fontos kötelezettsége is jár. Tiszti ügyészszé Heinecz Hugo, rendőri irodatiszté Klein Frigyes, rendőri irnokká Aschner Ferencz, bélabányai biztossá Ballon István steffultói r. k. tanító és steffultói biztossá Medzky János választott egyhangulag meg. A megválasztottak nyomban le is tették a hivatalos esküt, s meg is éljenezték őket. Heinecz Hugo ujonnan megválasztott tiszti ügyész szép szavakkal köszöntö meg a közbizalmat, mire hatalmasan megéljenezték. Nem hallgathatjuk el, mit bizonyára mindenki észrevett, mily nyugodt de biztos erélyvel, mily határozott avatottsággal vezette a főispán az ülést; minden szava világos, érthető és alapos; meggyőződést szereztünk róla, hogy a

főispán igazán szíven viseli városunk érdekét, bár talán a módor, melylyel szándékát érvényesíteni akarja, nincs mindenkinek injyére. Ki kell még emelnünk röviden a főispánnak, sajnos, nagyon is igaz azon pompásan indokolt előterjesztését, mely a városi levéltárra vonatkozik Enyhén mondva, kissé hanyagság volt az, melylyel a sokszor nagybecsű okmányokkal bántak. Sőt, valljuk be nyiltan, nem is tudjuk, mily ritka kincsek rejlenek még ott, melyek talán figyelmenlül félre dobva, valami sarokban hevernek, kitéve a pornak, a rohadásnak, az enyészetnek. Mulhatlan kötelesség volna végre valahára alapos rendezésnek vetni alá a városi levéltárt. Még egy pont volna, melyhez hozzászólni van szándékunk, a mely az ülésen felvetett. Tudjuk, hogy a leányvár alatti temető szélén halottas-ház épült. Daczára annak, hogy az odakerülő halott felekezetére való tekintet nélkül tehát nem keresztény is, ki lesz téve, az építő, nem tudjuk, mi okból, talán vallási tulbuzgóságból, az épület tetejére keresztet alkalmazott. Ismerünk kizárólag kat. lelkekből álló községeket, hol két halottas ház is van, de egyikén sincsen kereszt, mert ez nem szentelt hely s így a kereszt nem is való oda. De ha már a mi városunk halottas házána megtörtént az a határozott hiba, hogy keresztet tettek föl a csuésára, melyet ott látni a környékbeli lakosok, az arra járók már megszoktak, nézetünk szerint elkészt és tapintatlan eljárás volna azt a keresztet most eltávolítani, evvel okot szolgáltatván a mi amugy is féltékenyen tulbuzgó köznépünknek a megbotrányozásra; sokkal jobb lenne, most már úgy hagyni, a mint van, és men bolygatni többé oly dolgot, mi könnyen félremagyarázásokra vezetne; mert a már ott levő kereszt eltávolítását a jámbor nép bizonyára vallása megsértésének tekintené, holott a netáni oda kerülendő nem keresztény halott hozzátartozóinak vallási érzelmeit nem fogja ez egyszerű jel bántani. Végül a főispán ajánlatára a gyűlés elbatározta, hogy a főjegyzői állást már a következő közgyűlésen ejti meg.

— **A lövöldéről.** A f. hó 22-én tartott lövészeten 921 lövés közül 827 talált kört, köztük 2 szeget és 16 négyest. Az első díjat Seidel Ágoston, a másodikat Fiedler Gyula nyerte el. Ezekon kívül még Ochtendung Ignác 1, Belső Gyula 1, Liszt Gusztáv 2, Fiedler Gyula 2, Seidel Ágoston 4, Krausz Géza 6 négyest lőtt. A díjadó, sajnos, most sem volt jelen. Az utolsóelőtti lövészetről még utólag fölemlítendőnek tartjuk, hogy Seidel Ágoston lövész mester 24 köregeget talált egymásután, minden esetre igen szép eredmény; különben is az említett lövész mester igen jó lövő, s 25 lövése közül többnyire 21—23 talál.

— **Kápolnaszentelés Zsarnóczán.** A zsarnóczai községi bíró kezdeményezésére már régebben folytak adakozások a zsarnóczai kalvária hegyen állítandó kápolnára, melynek költségeihez Berks Róbert lovag is tetemesen hozzájárult. — A kápolna fölépült, s most vasárnap, folyó hó 22-én ment végre annak felszentelése nagy közönség jelenlétében. Előbb isteni tisztelet volt a templomban, honnét 10 órakor megindult a nagy menet a kalvária hegyére. Az ut ódáig fel volt diszitve, a hegyen a tűzoltóság sorfalat képezett, mely között a menet haladt a virágokat tartó, fehér ruhás lányakkal. A kápolnában nagy misét tartott Rakovszky, zsarnóczai plebános s a kint gyülekezett ájtatos nép Matyasovicz tót nyelvű szónoklatát hallgatta. Az egyházi szertartást 50 teritékes bankett követte a Kaldrovits-féle vendéglőben, mely csa 4½ órakor ért véget. A hallgatni valót Kálnáról hozott cigányzenekar huzta, úgy este a táncmulatságon is, melyet a sörházban tartottak, s melyen a környékről is számos hölgy vett részt.

— **Melléklet.** Mai számunkat kénytelenek voltunk egy fél ivvel megtoldani. Ezen számmal kapják t. olvasóink mellékletkép a selmeczbányai ker. betegsegélyző pénztár felderítő jelentését is.

— **Szinészet.** Csütörtökön, 19-én másodszor adták „Az új honpolgár“t, mely alkalommal a közönség zömét megint deákok képezték. Szombaton, 21-én, Konti operettje „A cziperás“ már nagyobb számú közönségnek örvendett. A pünkösdi királylány lett cziperást jó humorral adta Bethleni, Boár, mint Rikardó, kivált egyes jelenetekben, igen jó volt; s a két titkos rendőr (Krémér és Polgár Béla) szerepe alakító kezekbe került. Beke Lilla mint Rozetta, elemében volt megint, s Bera Rózsa (Kukurilli) szép énekét s elegáns, diszkrét játékát őszinte dicsérettel kell elismernünk, Várady Aladár, karmester az operettet kotta nélkül játszotta. Vasárnap 22-én, Vidor Pál népszínműve „Apja leánya“ nem látott valami nagy közönséget, pedig megérdemelte volna. A szereplők közül kiemelendők Rónay Karola, mint Panni, Egry Kálmán, mint János, Beke Lilla, mint Zsuzsi, Bethleni mint Miklós Pista, Krémér Sándor mint Forgó Tamás. Hétfőn, 23-án, Polgár Béla jutalomjátékául „A tót legény Amerikában“ került színre Egry jeles játékán kívül különösen mint sikerült alakokat fel kell még említenünk a tót legényt (Polgár Béla) és Mandelbluh Áront (Boár) Kedden, 24-én, Bisson és Carré bohózata „Mi történt az éjjel“ adatott elő, melynek szerepei jó kezekben lévén, igen jól sikerült is, a játzókat illetőleg, mert bizony kevés nézője akadt. Sajnos, hogy itt Selmeczen a F. M. K. E. választott szintársulatának nem igen van más jutalma, mint azon erkölcsi öntudat, hogy hivatásának odaadással eleget tesz. Szerdán, 25-én „A suhancz“ operette élénkségén mulathatott a közönség. A czimszerepet Beke Lilla adta, s megszoktuk tőle, hogy otthon legyen szerepében; az aratott tapsokat daczára meghülés következtében kis indiszpozíciójának, méltán kiérdemelte, valamint Bera Rózsa is. Polgár Béla (Bízot) és Krémér Sándor (Moreim), mint rendezesen, most is azonosult szerepével, az előadás

sikerülttségéhez hozzájárult Boár, (Emil), kijegen jól énekelt és Bethleni László (Durand). Felhívjuk a közönség figyelmét a ma színre kerülő történelmi színműre „II. Rákóczy Ferencz fogsága“, melyet Krémér Sándor jutalomjátékul választott. Nem mellőzhetjük egyuttal hangsúlyozni a közönség azon jogosult panaszát, hogy a gázlángokat az utcán mintegy kiszámítva, épen akkor oltják el, midőn a közönség a színházból távozik; talán lehetne a város annyi előzékenységgel és figyelemmel a színházlátogató közönség iránt, hogy ne hagyja azt a sötétben hazabotorkálni.

— **Maczo elmékedései a színházban.** Hogy a multkor a tekintes szerkesztő ur kitette az újságba az én, no, hogy is mondjam, az én privát beszélgetésemet saját magammal, hát az édes apám nem akarta elhinni; nos hát én is kértem egy újságot, és megmutattam, itt van ni; én is benne vagyok az újságban, én, a Maczo! Most már külön embernek érzem magamat és büszkébben czipelem a tekintetes bögsös ur brügójét a színházba. De mikor ott nekem mindig mérgelednem kell; hát hogy is ne; ott fönt mindig vihog egy két éretlen ficzko vagy leány épen olyankor, mikor már a kabátom szárnyába kell a könyeimet törölgetnem, olyan szivrehatóan diskurálnak ott fönt és énekelnek a színpadon. De azután, tessenek elhinni, nem csak a galerián vannak ám olyanok, kik annyit értenek a színi előadáshoz (látják, én már civilizálódom) mint akár én a klavirozáshoz, hanem itt lent is, azt multkor láttam, tessenek elhinni; én csak olyan egyszerű filkó vagyok, de azt hiszem, az nem illik egy tekintetes urhoz, hogy ott, mikor mindenki hallgatja nagy ájtatossággal a tekintetes színész urakat, és — csókolom a szép kezüket — színésznőket, egész hangosan fecsejjen, akár a verebek, mintha bizony a publikum azért fizetett volna, hogy őt hallgassa. Hát hiszen, ha neki nem tetszik az előadás, menjen ki, ott az ajtó; jójezakát; még ki is nyitom előtte. Így la, most megmondtam, én, a Maczo, mert én, a Maczo, ki csak egyszerű filkó vagyok, nem tartom azt illendőnek. Phuu! Egészen belemelegedtem; jó hogy megint felhúzzák azt a nagy firhangot; most csitt, csitt!

Nyiltér.*)

Köszönetnyilvánítás.

Felejtethetlen jó atyánk, nagyatyánk illetve testvérünknek Péch Antalnak elhunytával nyilvánult részvétet képtelenek vagyunk egyenként megköszönni.

Fogadják ezért mindazok kik a temetésen részt vettek és a gyászoló család iránt másként szívességet részvétet tanúsítottak — ez uton legmélyebb hálánk és köszönetünk kifejezését.

A gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás.

Azon élénk részvét, melyet szeretett nőmnek korán bekövetkezett halála alkalmából barátaim s ismerőseim tanúsítottak, gyógyító balzsamként hatott fájdalommal sujtott szívemre. Hálatelt szívvel mondok köszönetet nagy veszteségem minden enyhádó osztályosának, a selmeczbányai önkényes tüzoltó egyletnek s általán mindazoknak, kik felejtethetlen nőmet az örök nyugalom helyére elkísérték.

Greguss Antal.

Nyilatkozat.

Tudomásunkra jutván az, hogy Selmeczbányán egy-két kereskedő, csabai liszt elnevezés alatt nem a mi jó minőségű csabai lisztünket, hanem sokkal csekélyebb minőségű és színű lisztet árul, mi által a mi jó minőségű lisztünk jó hírneve csorbát szenvedhet, a csabai liszt kitünő hire, de a t. nagy közönség érdekében is kénytelenek vagyunk kijelenteni, hogy a mi jó minőségű csabai lisztünk Selmeczbányán, ez idő szerint, csakis Marschalkó Gyula és Eichel Sándor özv. kereskedéseiben kapható.

Csabai gőzmalom.

*) Az itt közlöttéért sem tartalom, sem alak tekintetében nem felelős a szerk.

Az államilag engedélyezett

Magyar osztálysorsjáték

I. oszt. nyeremények		II. oszt. nyeremények	
Húzás 1895. okt. 16-19-ig.		Húzás 1895. okt. 6-14-ig.	
nyeremény a korona	korona	nyeremény a korona	korona
1	80000 = 80000	1	600000 = 600000
1	60000 = 60000	1	400000 = 400000
1	40000 = 40000	1	200000 = 200000
1	30000 = 30000	1	100000 = 100000
1	20000 = 20000	1	50000 = 50000
1	15000 = 15000	2	20000 = 40000
1	10000 = 10000	2	15000 = 30000
2	8000 = 16000	4	10000 = 40000
8	4000 = 32000	10	8000 = 80000
10	2000 = 20000	27	6000 = 162000
13	1000 = 13000	100	2000 = 200000
100	400 = 40000	200	1000 = 200000
860	200 = 172000	1150	200 = 230000
9000	80 = 720000	20000	100 = 2000000
10000 nyeremény össz 1268000		21499 nyeremény és jutalom	4332000

1.000.000

korona.

Az I. osztály húzása után vásárolt sorsjegyekért az I. oszt. díja után fizetendő

AZ I. OSZTÁLYU SORSJEGYEK ÁRAI:

$\frac{1}{1}$ $\frac{1}{10}$ $\frac{1}{20}$ sorsjegy
40.— 4.— 2.— korona.

A TELJES (mindkét osztályra érvényes) SORSJEGYEK ÁRAI:

$\frac{1}{1}$ $\frac{1}{10}$ $\frac{1}{20}$ teljes sorsjegy
80.— 8.— 4.— korona.

Valamennyi sorsjegyek a falragaszok által megjelölt eladási helyeken kaphatók.

Budapest, 1895. augusztus hóban.

Andrássy-ut 5-ik szám.

Magyar Osztálysorsjáték Igazgatóság.

Sorsjegyek eladásra való átvétele iránti megkeresések hozzánk intézendők.

Első államilag engedélyezett

Magyar Osztálysorsjáték

az Ezredéves kiállítás alkalmából Budapesten, 100,000 sorsjegy,

31499 két osztályba beosztott pénznyereményekkel és egy jutalommal.

5 millió 600,000 korona összértékben

minden levonás nélkül készpénzben fizetendő.

Legnagyobb és legszerencsésebb esetben

egy millió KORONA.

Első húzás 1895. október 16—19-ig Budapesten.

Eszerint ajánlom és utánvét mellett küldök szét

eredeti sorsjegyek az első osztály részére $\frac{1}{1}$ — $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{5}$ — $\frac{1}{10}$ — $\frac{1}{20}$ — korona

eredeti teljes sorsjegyek, melyek mind a két húzásban érvényesek:

$\frac{1}{1}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{5}$ $\frac{1}{10}$ $\frac{1}{20}$
80.— 40.— 16.— 8.— 4.— korona.

Teljes sorsjegyek, a melyek az első osztályban nyereménnyel kihuzatnak, egyszersmind a nyereménnyel az előlegesen második osztályra vonatkozó betét fizetetik vissza. — Megrendelések postautalvány útján lehetőleg a cím igen pontos megjelölésével kéretnek.

HEINTZE KÁROLY főelárusító Budapest, szervita-tér 3.

Check-Conto: Magyar postatakarékpénztár 3960. — Sürgőnczim: LOTTOHEINTZE Budapest. — Vidéki megrendelők porto fejében 10 fillért, ajánlott levelekért 30 fillért, továbbá minden egyes nyereményjegyzékért 20 fillért sziveskedjenek külön mellékelni.

Lottogyűjtődék, viszontelárusítók és ügynökök mindenhol felállítálnak. 5—6

Tudomásul!

Teljes tisztelettel bátor vagyok a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy bécsi és budapesti bevásárlások czéljából tett utamból visszaérkeztem és dús választékban hoztam el a legujabb

párisi és bécsi modell kalapokat

1 frt 50 krtól 15 frtig. Ajánlom a legujabb női és gyermek karmantyuk, sapkák, gallérok minden szórnyéből és minden divatszimbén, téli kendők, finom bőr és kötött keztyük harisnyák, Jäger-féle ingek, gyermekruhák és kabátták, szövet, kötet és trikóból szép és olcsó kiállításban; női férfi és gyermek téli cipők, a legujabb férfi divatezikkék, finom parfüm hölgypor, szappan, norinbergi árukkal dusan, nagy választékban felszerelt áruházamat és raktáromat. Női kalapok átídomítása és divatosítása elfogadtatik és jutányosan számíttatik. Gyászkalapok 3 óra alatt elkészülnek.

Kérem a n. é. közönség becses pártfogását s biztosíthatom, hogy olcsó és jó kiszolgálás által főparkodásom lesz b. megelégedését kiérdemelhetni. Kötő tisztelettel.

Selmezbányán 1895. szeptember havában

Herezog M. divatáru keresbedő.
Alsó utca, Ochtendung ház.

Jelszó: Olcsóság, szoliditás!!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, miszerint a bevásárlásról visszatérve, raktáramat mindennemű újdivatu ruhafélével, kalap, cipő és fehérhemű áruval dusan felszereltem.

Nálam kevés pénzért tetőtől talpig fel lehet ruházkodni!

Kaphatók például uri öltönyök a la mode parisiene

7 forinttól egészen 30 frtig.

Téli kabátok 7, 8, 9, 10 egész 35 forintig. Gyermekruhák 2 1/2 frtől egész 10 forintig, finoman készítve. Fiuruhák 4 frtől egész 15 frtig. Soppos, farkas és erdélyi bundák igen szép kivitelben, gráci és lemez kalap. karlsbadi és bécsi cipők stb. stb.

Több évi tapasztalataim racionális vétel terén (t. i. a kellő, jó anyag igazi forrásának tudása) stb. azon kedvező helyzetbe hoztak, hogy bármely concurrencziának képes vagyok helyt állani.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, maradtam kiváló tisztelettel

Singer Ignác,

az alsó gyógyszertárral szemben lévő, kész ruha, kalap, fehérnemű, cipő, ernyő stb. nagy áruház tulajdonosa.

Van szerencsém a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlani frissen készült hentes áruimat árjegyzés szerint.

Kolbászfélék.

debreczeni füstölt kolbász	kiloja	80 kr.
lengyel kolbásztekeres füstölve	"	80 "
braunschveigi kolbász	"	1 frt
finom párisi pesti	"	1 "
finom párisi bécsi	"	1 " 20 "
préselt sajt	"	64 "

különleges kolbászok:

lengyel vadászkolbász	kiloja	1 frt 50 kr.
mortadella olasz	"	2 "
töltött sonka kolbász	"	1 "
töltött disznóláb	"	1 "
góthai kolbász	"	1 " 50 kr.

Továbbá ajánlok teljesen kihizlalt sertésekből friss füstötlen szalonnát zsirnak kiloja 60 kr. háj " 64 " füstölt szalonna " 64 " zsir házi prima " 68 "

Nagybecsű pártfogását kérve

maradok kiváló tisztelettel

Selmezbányán 1895. szept. havában.

Barth Antal
hentes-mester.

Az október 16., 17. és 18-án tartandó osztálysorsjátéki húzásra, egész, tized, és huszadsorsjegyek kaphatók Selmezbányán

Dimák J.

kereskedésében: egész 40, tized 4 és huszadsorsjegy 2 koronáért.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására adni, hogy a kopogó melletti 57/I. sz. a. fekvő házamban a földszinten **3 szoba, konyha, éléskamra, pincze, kerthasználat stb.-ből álló lakás** jutányos áron azonnal kiadó. A lakás előtt tágas udvar is van.

Selmezbánya, 1895. sept. havában

Czunna József, háztulajdonos.

Minden háziasszonynak, a ki jó kávét készíteni kíván!

Figyeljen jól arra, – vannak ládikák és csomagok a forgalomban, melyek nem valódi „**Franck**” kávét tartalmaznak, hanem utánzások! —

Ha zamatos italt és tápláló kávét kíván, ugy tessék valódi „**Franck**” kávét kérni, mely azonban csak ezen iktatott jegyekkel valódi:

s ezen aláírással:

D. 2938 Ag. 9 V

Heinrich Franck Söhne
Linz. Ludwigsburg.

Azért: elővigyázat a bevásárlásnál!

Téves azt hinni, hogy „jó kávé” csak tiszta „szemes kávéból” állítható elő, nem, – mert egy jó pótlék a kávé erejét, színét és ízét emeli.

Ez tény; győződjék meg róla egy próba

valódi **Franck** kávéval.

Fekete kávéhoz: 4 kanál szemes kávéhoz – 1 kanál **Franck** kávé

Tejes „ : 3 „ „ „ – 1 „ **Franck** „